СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 199. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го СЕРПНЯ 1948. — No. 199. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 27, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; П'ЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПЕРШІ ТРАНСПОРТИ ІМІГРАНТІВ ПРИЙДУТЬ В ЖОВТНІ

Вашингтон, 25 серпня. — Перші транспорти імігрантів зі скитальщини на підставі нового закона прийдуть з початком місяця жовтня, як це оприлюднив комісар для зденаціоналізованих осіб Уго Каруcі. Урядові бюра почнуть уже найближчого тижня перегляд осіб, які наставилися їхати в Америку. Транспорт, який приїздить в жовтні буде передною сторожею іміграції, яка має обняти 205,000 скитальників. В кількох днях поїдуть до американської зони в Німеччині досвідчені тимчасово найомлені дослідники, які переведуть ще раз скринінг тисячів скитальників. З ними поїдуть теж й урядові експерти. Після провірки аплікантів в Німеччині, вони поїдуть до Австрії. Перші транспорти імігрантів будуть розселені в східних і середніх стейтах, а пізніші поїдуть на захід від ріки Мисисипі і до південних стейтів.

Називає нових імігрантів сметанкою серед скитальників.

Н'юЙорк. — Тисячі нових імігрантів, які бажають переселитися в Америку, це одні з найкращих імігрантів, які колинебудь приїхали до нового краю від часу приїзду корабля Мейфлавер — таке сказав монсіньор Люїджі Лігуті на зібранні Католицької Ради для Розселення в готелі Вандербилт. Він зявив, що Америка повинна почувати себе щасливою, що дістане саму сметанку з скитальщини. Монсіньор Лігуті повернув щойно у вівторок з поїздки по Европі, де робив перегляд скитальників з дорученням Краєвої Католицької Конференції Добродійности на чолі пяти інших делегатів. Він був на авдієнції в папи й дістав від нього доручення зайнятися долею скитальників по переїзді в Америку.

НЮЙОРСЬКИЙ ПОСАДНИК ВІДМОВЛЯЄ ПОБАЧЕННЯ З ЛІВИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ

Ню Йорк. — Посадник міста Вилйем О'Двайер, зірвав цілковито з лівими елементами, які досі підтримували його в політиці, а навіть відмовився прийняти їх на розмову. Посадник візвав провідника демократичної організації з Тамені Гол, теперішнього президента дільниці Мангетен, щоб він рішуче зірвав з провідниками так званої Американської Партії Праці, яка в минулому йшла солідарно з демократами, а яку опанували комуністи. Так само зажадав посадник О'Двайер усунення з міської служби прихильників конгресмена Віта Маркантонія, який усе йде по комуністичній лінії, а тепер підтримує кандидатуру Генрія Волеса. Понад те все посадник відмовився прийняти на розмову представника Ради Юній Більшого Ню Йорку, приналежних до Конгресу Індустріяльних Організацій за те, що ця Рада є під диктатом комуністів.

ПОВАЖНІ ПРОТИВЕНСТВА МІЖ ЗАПІДОЗРІНЕНИМИ НА ПЕРЕСЛУХАННІ КОНГРЕСОВОЇ КОМІСІЇ

Вашингтон. — Алджер Гісс і Витакер Чемберс були предметом уваги на прилюдним переслуханні в комісії неамериканських затій палати репрезентантів в середу. Чемберс обвинувачував, Гісс боронився перед закидами, наче б він був членом шайки змовників, які збирали інформації з урядових бюр і передавали совєтським агентам. Гісс це колишній високий урядовець департаменту стейту, а тепер голова Фундації Карнегія для Міжнародного Миру, а Чемберс теж колишній урядовець, а тепер один з редакторів журналу Тайм-Магазин. Гісс заперечував давніше, наче б знав Чемберса, а тепер признає, що він знав його під іменем Джордж Крослі в 1935 р. Чемберс твердить, що він ніколи такого імени не вживав, лише був знаний Гіссові під іменем Карл. Як такий він мешкав якийсь час з Гіссом і вони разом працювали для комуністичної справи. Гісс, як каже Чемберс, дав навіть йому авто для комуністів. Гісс усьому заперечує, кажучи, що він не памятає. Саме довкола цього дарованого авта оберталося в середу переслухання обох свідків. Один одному закинув неправду, а Гісс навіть витягнув проти Чемберса закид, що він з умово невідповідальний, що він „шпиг та брехун". Враження з переслухання таке, що Гісс не говорив правди, коли заперечував примітивні факти, або боронився слабою памяттю.

ЗЛОВИЛИ ЛІТАКИ ДЛЯ ІЗРАЇЛЯ.

Маямі, на Флориді. — Митні урядовці приловили чотири бомбовальники середньої величини, призначені для Держави Ізраїля в Палестині. Вони мали вилетіти до Палестини через Зетак у Чехословаччині. Літаки сконфісковано тому, що їх власники не мали дозволу на виїзд закордон. Докищо власників не поставлено під арешт, бо власники не подали свого правдивого імени, тільки фікційне, а це: Лінард Бурис з Каліфорнії.

НЕДУГА НИЩИТЬ МІСЬКІ ДЕРЕВА.

Ню Йорк. — Експерти з ботанічного городу відкрили нову недугу, яка винищує тисячі дерев, які дають тінь і холод великим містам. Бацил недуги відкрито перед роком. Він такий небезпечний, що треба було спалити заражені дерева і так запобігти поширенні недуги на 60,000 дерев, які ростуть на вулицях та в деревяних шкілках.

НОВИЙ ВІТАМІН ПРОТИ АНЕМІЇ.

Ню Йорк. — Група науковців в лябораторіях Амерікен Сіямід Компані відкрила новий вітамін, який розбудовує червоні тільця крови в людей, що хворі на анемію (недокровність). Вітамин витягнено з мікроб, що розбудовують згадані тільця. Це перший раз вдалося видістати вітамін, який не находиться в звіринній печінці, яка єдина досі давала згадані вітаміни. Ще не стверджено, чи новий вітамін є тим самим вітаміном, що в печінці.

Не на смерть, але на життя вискочила Косенкіна з вікна

СОВЄТСЬКА УЧИТЕЛЬКА РОЗКРИВАЄ АМЕРИКАНСЬКИМ КОРЕСПОНДЕНТАМ ПРАВДИВУ ІСТОРІЮ СВОЄЇ ВТЕЧІ ВІД БОЛЬШЕВИКІВ

Ню Йорк, 26 серпня. „Вона з України" — були перші слова Люби Ковальської-Терпак, як вона вчора після полудня, скінчивши свою ролю перекладачки між совєтською учителькою Оксаною Косенкіною та американськими кореспондентами в госпиталю Рузвелта в Ню Йорку потелефонувала до редакції „Свободи", щоби поділитися своїми враженнями і спостереженнями. Любу Терпак делегувала до цеї функції Колумбія Броудкестинг Компані, де вона працює секретаркою керівника спортового відділу Волтера Барбера. Оксана Косенкіна, що це перед кількома днями перебувала на листі критично хворих після її очайдушної втечі через вікно з третього поверху совєтського консуляту в Ню Йорку, сама виявила готовість оповісти представникам преси правдиву історію своєї втечі з-під совєтської юрисдикції, що перемінилося в міжнародну справу і вкінці стало причиною виміни гострих дипломатичних нот між урядами Злучених Держав і Совєтського Союзу та вкінці закриття совєтських консулятів в Ню Йорку і Сан Франсиско та американського у Владивостоці. Совєтський уряд намагався зробити з цеї справи „аферу", закидаючи американським властям, що вони „кіднапнули" Косенкіну та двох інших совєтських учителів в Ню Йорку, Самаріних. Косенкіна тепер виявила, що вона задумувала втекти від большевиків, ще заки приїхала до Ню Йорку. Свій план вона виконала безпосередньо перед тим, як її доручено вертатися назад до Совєтського Союзу. Але після першої втечі її силою схопив совєтський консуль в Ню Йорку, Ломакін, та описля напаску зі совєтським амбасадором у Вашингтоні, Панюшкіном, тером вимусили від неї зізнання, мовляв вона була „схоплена" американцями. За це обіцяли зробити її „героїнею" в

(Докінчення на стор. 4-тій)

МАРШАЛ НЕ БЕРЕ ТРАГІЧНО ЗАМКНЕННЯ КОНСУЛЯТІВ.

Вашингтон, 25. серпня. — Америка погодиться на замкнення консуляту у Владивостоці — таке заявив секретар стейту Джордж Маршал. Хоч це жалюгідна справа, одначе не є поважна. Це тому, що американський консулят у Владивостоці й так був під нестерпною контролею Совєтів і не міг розвинути ширшої ділности. Тому, що торговельні звязки між Злученими Державами й Совєтами дуже змаліли, консулят не має багато торговельних справ до наладнання. Таке саме можна сказати й про совєтські консуляти в Злучених Державах. Коли вони будуть замкнені, остається ще амбасада і совєтська торговельна агенція Амторг.

Оці справи обговорив з пресовими кореспондентами секретар Маршал, а тим часом президент Труман підписав на своїм яхті Виляємсбург розпорядок, який касує консулярні повновласти для совєтського консуля Якова Ломакіна і позбавляє його права оставати в Америці.

ЧЕПУРНИХ ВИЇХАВ НЕСПОДІВАНО.

Ню Йорк, 25. серпня. — Зот. І. Чупурних, совєтський віцеконсуль у Ню Йорку, відїхав несподівано сьогодні з пристані Джерзі Сити на малім заржавілім совєтськім кораблі, містоти 5,000 тон. З ним виїхала його родина. Його несподіваний відїзд викликав здивування, бо він мав виїхати літаком у суботу 28. серпня.

ПЕРЕД ЗАКРИТТЯМ АМЕРИКАНСЬКОГО КОНСУЛЯТУ У ВЛАДИВОСТОЦІ

Москва, 26 серпня. (АП) — Американський амбасадор в Москві, ген. Бидел Смит, відбув вчора наради зі своїми головними дорадниками в справі вимаганого Совєтами закриття одинокого американського консуляту у Владивостоці. Стверджується, що домагання Совєтів, видвигнене у відплату за американське домагання відкликати совєтського консуля в Ню Йорку, Я. Ломакіна, за порушення ним його прав у відомій справі Косенкіни, було для американської амбасади деякою несподіванкою. В консуляті у Владивостоці є тільки чотирьох урядників і сам консулят може бути в кожній хвилині закритий. Під цим оглядом вже видано відповідні доручення.

Українці взяли участь у святкуваннях 100-ліття Сиракюз

Сиракюз, 25 серпня. Дня 14-го серпня в цьому місті почалися святкування його 100-літнього ювілею. З цеї нагоди відбулася велика парада, в якій м.і. взяли участь 43 „фловтів", відповідною символікою удекорованих автомашин, а між ними теж один український, що належав до найкращих. На одномі кінці був справжній „Дядько Сем" в гурті одягнених в українські народні костюми дівчат. Там виднів напис „Українці на волі". На другому кінці була залізна клітка, в якій сиділа „мати" з двома дітьми і там був напис: „За залізною завісою". Через цілий „фловт" був великий напис „Українці", так, що ніхто не міг перечити, або взяти за іншу національність. Всі написи були, очевидно, в англійській мові, як теж все було удекороване українськими національними жовтою і синьою красками. Перед і за „фловтом" ішли походом молоді хлопці і дівчата та діти в чудових українських одягах, всі члени місцевих українських товариств і організацій, включно з українськими ветеранами. Український похід звертав окрему увагу масово зібраних глядачів. З їх боку можна було почути оклики симпатії, як напр. „ми є з вами у вашій боротьбі проти комунізму" і т. п. Дня 17-го серпня українці взяли участь теж у великому концерті, влаштованому з цеї нагоди. Місцева американська преса віддала українським виступам чи не найбільше уваги з усіх інших національних груп. Українська громада міста Сиракюз, зокрема місцева українська молодь вив'язалася якнайкраще.

УПРАВА ПРОВІНЦІЇ ОО. ВАСИЛІЯН У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Ню Йорк. — (УКПС) — На днях о. Гліб Кінах, ЧСВВ., Генеральний Вікарій оо. Василіян у Римі, проголосив декрет Св. Конгрегації для Східньої Церкви, що в ньому ерегувала нову провінцію оо. Василіян у Злучених Державах Америки. Провінція віддана під покров Успення Матері Божої. Тимчасовим настоятелем нової провінції назначено Впр. о. Николая Когута, ЧСВВ., Генерального Конзультора оо. Василіян у Римі. Впр. о. Н. Когут приїхав літаком з Риму до Ню Йорку 6 серпня. До нового провінціональногo заряду американської провінції ввійшли: Впр. о. Созонт Дидик, ЧСВВ., Протоконзультор, Пр. о. Епіфаній Пащак, ЧСВВ., другий Конзультор і секретар, Пр. о. Полікарп Матвіїв, ЧСВВ., третій Конзультор і Пр. о. Максим Марків, ЧСВВ., Прокуратор. Осідком Протоігуманату нової провінції назначено Ню Йорк місто.

І.Р.О. ПЕРЕСЕЛИЛО В ПЕРШОМУ РОЦІ 256,000 СКИТАЛЬНИКІВ

Женева, 26 серпня. Підготовчий Комітет Міжнародної Організації для Збігців (ІРО) вчора повідомив, що в першому році існування цієї організації репатрійовано або переселено до інших країн загальну кількість 256,000 скитальників. В переселенні деяких, головно до Британії, ІРО не брало формально активної участи. З усіх переселених репатрійовано 51.436 скитальників, головно до Польщі і Югославії.

СОВЄТСЬКИЙ ВИСТУП ПРОТИ АМЕРИКИ НА КОНГРЕСІ ІНТЕЛЕКТУАЛІСТІВ.

Варшава, 26. серпня. — Вчора відкрито в новоприлученому до Польщі колишньому німецькому місті Бресляв „світовий конгрес" інтелектуалістів, в якому бере участь біля 500 делегатів з 14 перважно опанованих Совєтами країн. На першій сесії совєтський представник Олександер Фадаєв вважав за відповідне накинутися не тільки на „американський імперіялізм", але й на „реакційно - агресивні елементи" американської культури. Фадаєв накидувався зокрема на американську пресу, яка по його думці „дише трійливим газом проти популярної демократії совєтських народів". Американський представник заповів на сьогодні свою відповідь большевикові.

ЗАПОВІДАЮТЬ ПЕРЕРВУ В ДИПЛОМАТИЧНІЙ АКЦІЇ В МОСКВІ

ДОТЕПЕРІШНІ РОЗМОВИ НЕ ДАЛИ ЖОДНОГО РЕЗУЛЬТАТУ; БОРОТЬБА ЗА БЕРЛІН ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Париж, 26 серпня. — В поінформованих місцевих дипломатичних колах вважають, що після останньої довгої розмови західних амбасадорів зі Сталіном в Москві, тепер наступить в цілій тій дипломатичній акції довша перерва. Не передбачується, щоби Совєти були готові змінити в міжчасі свою політику і свою тактику в Німеччині, зокрема в Берліні і є причини підозрівати, що боротьба за Берлін більше зрадикалізується. Московські переговори досі не дали жодного конкретного результату, за винятком „відкритих дверей" до дальших переговорів. На найблищу мету передбачується можливість чотиро-державних переговорів в справі валюти в Берліні. Вважається, що чотиро-державна конференція на ділі вже відбувається, про що свідчить маса телеграм між Москвою і трьома західними столицями. Західні амбасадори є тільки номінальними учасниками цих розмов, тоді як їх нпрямні та цілі визначаються поодинокими урядами. Загально вважається, що навіть наладнання валютової справи в Берліні, що Совєти подають за причину своєї бльокади, в нічому не розв'яже політичної кризи. В західних столицях стверджується на підставі цілого ряду фактів, що валюта є тільки одним звеном в довгій ланці большевицьких заходів для виперття західних союзників з Берліна. На тему совєтсько - західної кризи вчора відбувся цілий ряд конференцій між відповідальними американськими політиками і дипломатами. Між іншим, американський амбасадор в Лондоні, Люіс Доглес, відбув літаком поїздку до Амстердому в Голяндії і там мав нараду з головним експертом закордонних справ Републиканської партії, Долесом.

СОВЄТСЬКА ПІДРИВНА РОБОТА В БЕРЛІНІ.

Берлін, 26 серпня. — Рівночасно з переговорами для наладнання зв'язаної з Берліном совєтсько-західної політичної кризи, совєтські власті в самому Берліні ведуть на широку скалю підривну роботу для здобуття повної контролі міста. Після відомих стрілів в німецьку товпу, терору й арештів, Совєти при допомозі своєї п'ятої колони сконцентрували тепер свою увагу на Міську Раду, що досі постійно відмовляє Совєтам послуху.

РОЗГРОМ КОМУНІСТІВ В БУРМІ.

Рангун, Бурма, 26 серпня (АП). — Керована Москвою комуністична п'ята колона перерахувалася теж в Бурмі, почавши свою ребелію за здобуття влади в країні. В урядовому повідомленні вчора сказано, що лояльні війська розбили большевиків і ті тепер в паніці втікають з усіх ділянок фронту.

ПЕРША СЕСІЯ ЗАХІДНО-НІМЕЦЬКОЇ АСАМБЛЕЇ

Франкфурт, Німеччина, 26 серпня. — Тут закінчується вже підготовку до врочистого відкриття першої сесії німецької Конституційної Асамблеї, що має початися 1-го вересня та яка започаткує західно-німецьку державу. Дня 30-го серпня ще відбудуться кінцеві наради між премієрами західно-німецьких країн та між керівниками західних військових управлінь.

ТІТО ОБВИНУВАЧУЄ РУМУНІЮ В ПІДГОТОВЦІ РЕВОЛЮЦІЇ В ЮГОСЛАВІЇ.

Лондон, 26 серпня (АП). — Згідно з повідомленням югославської радіовисильні, югославський міністер закордонних справ Сіміч вручив вчора румунському амбасадорові в Білгороді ноту свого уряду з протестом проти румунської інтервенції у внутрішні справи Югославії та підготовку там революції проти виклятого Комінформом єретика Тіта. Нота видержана в дуже гострому тоні і вона звернена головно проти відомої румунської комуністки на пості міністра закордонних справ, Анни Павкер. Тіто грозить зірванням дипломатичних стосунків, якщоб ця підбурююча проти нього акція румунських большевиків мала продовжуватися.

ОСТАННЯ ПІДГОТОВКА БОЛЬШЕВИКІВ ДО ПЕРЕБРАННЯ ЧЕСЬКОГО СОКОЛА.

Прага, 26 серпня. — Чеські большевики поробили вже останню підготовку до остаточної ліквідації відомої чеської патріотичної організації „Сокіл", зглядно до її повного опанування комуністами. Під цим оглядом відповідне домагання висунули опановані комуністами професійні спілки і комуністичний уряд їх в цьому повністю піддержує. „Сокіл" був останньою чеською організацією, що ще до найновішого часу видержав на проти-комуністичних позиціях.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ВІДЛОЖИВ МІСЦЕВІ ВИБОРИ.

Париж, 26 серпня. — Французька Національна Асамблея ухвалила вчора більшістю 245 голосів проти 193 відложити заповіджені на жовтень вибори до місцевих самоуправлінь. Рішення Асамблеї є виразно звернене проти руху ген. де Голя, який твердить, що теперішній парлямент вже не репрезентує більшости народу й домагається нових виборів.

ГРЕЦІЯ СВЯТКУЄ ПЕРЕМОГУ НАД БІЛЬШОВИКАМИ.

Атени, 26 серпня. — Грецький нарід торжественно обходить перемогу своїх військ над большевицькими ворохобниками в районі гір Граммос. Архиєпископ Дамаскінос склав прилюдно подяку грецькій армії за „кровні жертви" в обороні батьківщини. Загальні втрати вбитими і раненими грецька армія подає на 3,751, або 10% всіх, що брали участь в боях. Втрати большевиків подається на 8,945, з того 3,128 вбитими.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

СОРОМНА ПРОГРА

Справа з совєтськими учителями, Косенкіною, Самаріном та його дружиною, що не захотіли вертати в Росію, вже так як би покінчена. Всі вони можуть залишитись в Злучених Державах так довго, як довго захочуть тут жити, пристосовуючись до діючих тут законів. Зате не покінчена ця справа, коли іде не так про дипломатичний розрахунок між урядами Злучених Держав і СССР, як про моральний удар у престиж Москви.

Департамент стейту одержав совєтську відповідь на свою ноту з минулого тижня в справі совєтських учителів. Кремль виправдує поведення совєтського генерального консуля Ломакіна в Ню Иойку, як теж совєтського амбасадора Панюшкіна в Вашингтоні, підкреслюючи, що вони діяли в інтересі СССР та згідно з міжнародніми приписами, обороняючи совєтських громадян перед „злочинними намаганнями позбавити їх свободи та громадянських прав".

Як бачимо, Совєти остали далі „при своїм", зате практично справа виглядає дещо інакше, бо мусять виконати це, чого зажадав Вашингтон, а цей поставив вимогу, щоб Москва забрала собі негайно свого генерального консуля з Ню Йорку. Як знаємо, такі речі бувають в міжнародних звязках надзвичайною рідкістю. Злучені Держави мабуть ще ніколи не мали до діла з цього роду випадком, та ще таким, що набрав розголосу по цілому світі. Коли вже таке станеться, то звичайно загал про це мало що або й нічого не знає, бо обидві сторони стараються полагодити це секретно, дипломатично, особливо, коли іде про великі потуги. Та в цьому випадку станули проти себе не тільки дві потуги, Злучені Держави і СССР, але свобода і неволя, демократія і тоталітаризм, народня влада і диктатура. Дотого Москва повела себе в цьому інциденті в такий спосіб, що дехто писав, що Молотов хіба зійшов з глузду, коли не бачить, яку велику шкоду завдає цей випадок престижеві Совєтів у світі. Це ж приписується американській владі в справі совєтських учителів, що не хотіли вертати до Росії, „злочинство" за те, що вона дала їм захист, певно знаючи, що тих учителів ждала б у Совєтах за їхній поступок кара смерти, чи страшна невільнича праця в концентраційних таборах на Сибірі. Вилїєм Филип Симс, роздумуючи навіть, яку то кару дістануть Панюшкин та Ломакін за своє нерозумне поступовання, як вернуть „на родіну", хоч припускав, що можуть дістати і „нагороду", бо ніхто не може передбачити, за що Кремль похвалить, а за що покарає.

Щоб далі не сталось, ніщо не врятує Совєтів від великої моральної поразки, яку вони вже понесли, коли мусіли виконати це, що їм наказав Вашингтон. Це, що вони звивають водночас совєтські консуляти в Ню Иорку і Сан Франсиско та домагаються замкнення американського консуляту в Владивостоці, совєтського престижу ні в чому не врятує. Прецінь Кремль міг надіятись, що одного дня може прийти нота з Вашингтону, яка буде домагатись замкнення тих совєтських консулятів. Нині стало вже загально відомим, що совєтські консуляти є осередками бандитизму, справжнього схоплювання енкаведистами не тільки совєтських, але й інших громадян. Отже сяк чи так, але Москва тим разом таки соромно програла.

Апостоли української правди

Спостерігаючи розвиток і зміни світової публичної опінії у відношенні до української справи та українського народу, не можна з радістю і вдоволінням не відмітити, що чиста олива української правди щораз більше і успішніше випливає на поверхню моря брудної і каламутної ворожої брехні. Скільки то вже не плюгавлено українського імені, яких тільки брехнів ще не видумувано проти українського народу його ворогами, але проходить відносно короткий час і ці брехні поступово підпадають під колеса української правди, що тепер вже з кожним днем набирає більшого розгону. Прикладів цеї брехні не потрібно і наводити; вона всім нам відома та охоплює справді всі галузі і всі прояви українського життя. Згадати б тільки часи останньої війни.

Це цілком природно, що сьогодні ті, проти яких в першу чергу й була звернена ворожа брехня, сьогодні є найбільшими апостолами української правди. Це українська політична еміграція. Вона бо, вихопившися на переміну то з-під німецького то з-під большевицького ножа, зрозуміла добре своє завдання і понесла в широкий світ ту непорушну українську правду, за яку вже мільйони найкращих синів України зложили своє життя: за свободу, за право жити своїм життям на своїй землі і у своїм порядкуванні.

Масовість української політичної еміграції після другої світової війни, посилена ворожа пропаганда проти українців та просовєтська психоза, що була залишилася в деяких демократичних країнах ще з воєнних часів, зрозуміла в обставинах еміграції початкова невпорядкованість та розгардіяш на внутрішньому секторі українського життя і деякі безвідповідальні виступи одиниць перед чужинцями, як і не завжди коректна поведінка в поодиноких випадках, все це було створили непрогляднє, здавалося мряковиння, через яке не легко було пробитися й українській правді. Але пройшов відносно дуже короткий час і ми є наочними свідками, як все не тільки прояснюється і вирівнюється, але й знаходить належну оцінку в світі. Традиційне вже українське партійне розбиття перетворюється в українську єдність, останнім висловом якої є Українська Національна Рада. А погорда до українського імені, що її намагалась витворити ворожа пропаганда своїми брехнями, заступається поступово і вперто пошаною та подивом до нього. Зненавиджені безпосередньо після війни українські політичні емігранти, справді всіми гнані і всего голоди, сьогодні стають справді милими гостями в кожній країні, де тільки їх пізнають. Звичайно, загальне положення і під цим оглядом ще далеко від ідеального, але воно безпорівнанння краще, ніж було на початку.

Треба ствердити, що цего успіху добилися всі українці разом і вони його у великій мірі завдячують правильному зрозумінню своєї місії в світі та своїм підбором способів і засобів, щоби в цьому світі здобути належну увагу до українського імені й українського народу. Після 3-х років часу положення змінилося до тої міри, що де раніше українців проклинали та від себе відганяли, там сьогодні їх найбільш щиро і радо вітають.

Цих успіхів в поширюванні української правди та в здобуванні загальної уваги, українці добилися без сумніву своїми вартостями, своєю творчістю та своєю культурою. Якеж українське серце не забилося живіше і чоло не піднеслося гордістю, як недавно з нагоди влаштованого стараням європейської місії нашого ЗУАДКомітету „Тижня Української Культури" в Мюнхені в Німеччині представник американського управління заявив, що він пишатиметься, маючи українця за сусіда в Шикаго, Дітройті, чи іншому американському місті? В усіх ділянках життя, в організаційному, культурному, спортовому, в усіх галузях українці своїми вартостями і своїм трудом здобувають собі одне з перших місць та загальне признання. Скільки всяких наклепів і обид на українців доводилося ще так недавно читати в пресі? Але як же відмінно пишеться в цій же самій пресі вже сьогодні. При цьому спостерігається характерне явище, що світова преса приділює найбільше уваги визвольній боротьбі українців за свою землю і всіляким культурним проявам українців на вигнанні.

Під цим останнім оглядом заслуговує на окрему увагу ще один голос англійської газети „Рощден Еко енд Аргус" з 23. липня. У великому повідомленні п. з. „Українці прийшли до міста" там пишеться: „Поспішаючи встановити приятельські стосунки зі сусідами, українці з табору Літл Еддінгтон прислали свій хор і своїх танцюристів до Рощден. Навряд, чи вони могли б зарепрезентувати себе ще з більшим успіхом. Не зважаючи на мовні труднощі, їхня музика і їхні народні танці сказали про країну їхнього народження більше, ніж протягом того самого часу можна б сказати в будьякій іншій лекції..." В дальшому ця газета не щадить найкращих слів похвали для української культури та її апостолів. Подібні голоси сьогодні вже не є рідкістю в усіх газетах вільних країн, де тільки зупинився український скиталець.

Закінчуючи ці короткі міркування не можна теж не згадати, що цю велику культурну місію в промощуванні шляху для української правди виконується теж в цій вільній країні. З окремою радістю і признанням треба відмітити, що за це велике діло береться тепер з великою наполегливістю повна сил, енергії й ініціявити наша американсько-українська молодь, як це доказують імпрези цеї молоді в Ню Йорку та інших містах і як тепер це заповідається у зв'язку з 11-юрічною конвенцією цеї молоді в Акрон, Огайо. Це дає теж запоруку, що українська правда, маючи таких своїх апостолів в усіх вільних країнах, наостанні таки переможе.

Богдан Війнарович.

Українська Національна Рада і Державний Центр

(Голос з Европи).

Покликання до життя Української Національної Ради зустрілося на загал з дуже прихильним відгуком серед українського еміграційного громадянства в Европі. Те саме можна ствердити і про наших братів — американських українців. Однак, власне серед цих останніх, чуються і критичні зауваження та деякі сумніви.

Найголовнішим зауваженням є безумовно піднесення питання, чи доцільно було Українську Національну Раду пов'язувати з Державним Центром Української Народньої Республіки? І то з двох причин: 1. Це мало б унеможливити американським українцям, як льояльним громадянам американських держав, злучитися в одне тіло, напр. в Світовий Союз Українців, з українським державним органом на чужині; 2. Це ніби утруднює здійснення повного об'єднання всіх без винятку політичних українських груп. Таким чином, чи не ліпше, мовляв, булоб творити Національну Раду, як політичне об'єднання українців в Европі, а не як політично-парляментарне представництво в рамках української державної організації.

Отже, ми добре розуміємо становище, в якому знаходяться американські українці. Тому немає ані змоги, ані потреби жадати від них якогось організаційного поєднання з українським Державним Центром. Але з другого боку ми не бачимо причин, які унеможливлювали б їм, як громадянам вільних країн, утримувати зв'язок з українським Державним Центром та симпатизувати з слушною справою українських визвольних змагань, які той центр очолює. Це ніяк не перешкоджатиме льояльному ставленню американських українців до своїх держав — тим більше, що державно-визвольні постуляти українського народу не загрожують інтересам американських держав, а навпаки збігаются з шляхетними засадами, якими ті держави в своїй міжнародній політиці керуються. Подібні випадки нераз мали, зрештою, місце у інших народів, які боролися за своє визволення.

Справу створення Світового Союзу Українців належить розглядати зовсім окремо. Розвязати, в той чи інший спосіб, питання участи в ньому як представників американських українців, так і нашого громадянства в Европі, на наш погляд не буде трудно. Але існування цього Союзу не може перекреслити невідкличної потреби одночасного існування та дії і державного українського центру, на що складається чимало міркувань. Ми б хотіли, щоб це розуміли і американські українці.

Український народ по двохсотлітньому бездержавному існуванні став в 1917-18 році на державницький шлях, спромігшись у величезному здвизі Національної Революції створити свою легальну державу — Українську Народню Республіку. З цього державного шляху нам не вільно зійти, не вільно втратити державницький характер нашої визвольної боротьби, бо в противному разі ми б скапітулювали перед ворогом і самі зреклися б уже здобутих позицій. Українська держава, в нашій національній свідомості і як одиниця міжнародного права, дотепер не перестала існувати. Її територія є незаконно окупована зовнішньою силою, але український народ не скапітулював перед ворогом і не признав накиненої йому силою експозитури Москви — т. зв. уряду Української Соціялістичної Радянської Республіки. Цей правний стан України яскраво стверджує і підкреслює власне існування закордоном легального представництва українського народу — Уряду Української Народньої Республіки.

Як же на це реагували московські большевики? Отже, очолювані Урядом УНР. Український визвольні змагання 1917-21 років, далі невпинний спротив українського народу під ворожою окупацією і перебування українського Уряду закордоном — все це не давало спокою Москві і примушувало її іти на компроміси в політиці супроти України. Коли Москва створила УСРР, коли свого часу стосувала т. зв. українізаційний курс, коли врешті, тепер не тільки не касує фіктивної УСРР, а навпаки вводить її до Об'єднаних Держав і запевняє, що радянська Україна є самостійна держава, то це треба завдячувати в першій мірі рішучій поставі українців в Краю та існуванню закордоном легального українського Уряду, що мов Дамоклів меч висів над окупантами.

Коли сьогодні Україна є членом Об'єднаних Держав, то з цього факту треба тішитися. Однак ми мусимо довести світові, що Україну в ОД репрезентують не справжні виразники волі українського народу, а узурпатори, настановлені чужоземною силою. Для цього ми мусимо протиставити узурпаторському урядові т. зв. УСРР законний український Уряд, що посідає повновласті від вільно вибраних українських парляментів. Цієї ролі не може виконати навіть найбільш авторитетне політичне об'єднання українців, створене на чужині. Її може виконати тільки Державний Центр, що походить з Києва.

Розуміється, поставленням української справи в площину, такби мовити, гуманітарну, в площину полегшення панучого в Україні режиму або здобуття прав для українців, як одної з національних меншостей в СССР, — ми може легше і швидше здобули б собі зрозуміння і підтримку зовнішнього світу. Тим більше, що справа відновлення незалежної української держави не є ще дуже популярна серед чужинців. Не даремно так прислухається дехто до плянів російської еміграції, яка хоче тільки зміни режиму в СССР, з затриманням однак єдности російської імперії.

Але, чи маємо ми йти по лінії найменшого спротиву? Чи не повинні ми, навпаки, підкреслювати, що ми — не опозиція лише проти режиму і не національна меншість, а нація, яка бореться за свою державну незалежність? Чи не повинні ми доводити, скрізь і всім, що самою лише зміною режиму в СССР — без розподілу цієї колосальної імперії на її складові частини по принципу національному, — не зникне постійна загроза для світу агресивного російського імперіялізму? І чи для цього не повинні ми виразно і яскраво формулювати перед світом мету нашої національної боротьби?

(Докінчення на стор. 3-тій)

ІВАН КРАВЧЕНКО. Авторські права застережені.

ЧОРНИЙ ВОРОН

(ПРАВДА ПРО СССР)

Всім мученикам і незчисленним жертвам комунізму — присвячую. Автор.

25)

Що в совєтській дійсності означають ці модерні слова: „Реквізиція" і „конфіскація"? Обоє вони визначають собою узаконений „урядом" грабунок серед білого дня, але кожне зокрема має ріжні наслідки для пограбованої людини.

„Реквізиція", це означає, що у людини пограбували або частину його маєтку, або обдерли людину з голови до ніг, тобто все, але саму людину залишили в живих, зробили з неї не пролетарія, але старця, котрий живе милостинею Христа ради.

„Конфіскація", це здебільшого означає, що людину фізично знищено, тобто розстріляно, або в кращому випадку засуджено, від 5 до 25 років ув'язнення, в совєтських Бухенвальдах, Дахау, Аушвіцах, котрих тисячі, в ріжних кінцях „необ'ятної родіни".

Де більш „людяности" у катів, в цих трьох випадках?

Можливо, що дехто скаже, що в „реквізиції" найбільш людяности?

А коли „реквізиція" означає поступову голодну смерть всією родиною? Отже, важко удосконалити, де у катів більш людяности, чи в розстрілах з попереднім мордуванням, чи в засуді на 5-10-25 років, теж з попереднім мордуванням, чи в „реквізиції", і в усіх трьох випадках, без жодної провини з боку засудженого.

Розстріли — це означає, що людина вже більш не існує, вже більш не відчуває на собі ні катування, ні „всевидющого ока" „мудрого" Сталіна. Не відчуває розстріляна комунізмом людина голоду, злиднів, мордувань, а навіки заснула, правильніше її навіки заснули кати.

А той, кого мордували, катували і засудили, в середньому на 10 років концентраку, теж не буде існувати, але поки його „доведуть" до тої долини, де нема ні журби, ні зітхань, то з нього вип'ють всі сили, всю кров, всі сльози.

Коли запитати у оберкатів з СССР, в чому у них більш людяности, чи в негайній страті людини, чи впоступовій? — то на це запитання не буде спроможний дати відповідь сам головний кат — Сталін.

Але про „Золотуху":

На цю хворобу захворіли в першу чергу кремлівські авантюрники.

Правда, їхня хвороба на „золотуху" бума діяметрально протилежна тій „золотусі", на яку „хворіли" обивателі.

Кремлівська зграя негайно по захопленню влади відчула гостру потребу в золотій і чужинецькій валюті для зовнішньої політики за кордоном. Конфіскації та реквізиція давали все, тільки не золото. Золото, яке конфіскувалось, все розпливалось по кишенях конфіскаторів і реквізиторів.

А золото конче потрібне на те, щоб провадити живу пропаганду за кордоном, підкупити декого з закордонних державних мужів, платити стало, щомісяця, пенсію закордонним комуністичним лідерам, наймати ріжних підбурювачів до страйків, заколотів та повстань, утримувати за кордоном своїх офіціяльних представників в таких люксусових умовах, щоб кожний розумний і дурень з чужинців був переконаний, що „СССР — це перша в світі держава, утримувати шпигунів офіціяльних і таємних. Але основне — пропаганда, пропаганда і ще раз пропаганда. А деж взяти на це тонни золота? Копальні? — зруйновані; банки? — пограбовані; Монастирі і церкви? — в першу чергу розграбовані.

Залишились... Обивателі і чужинці.

Отже в цій ділянці, — здобутку золота, проявлена теж не абияка „геніяльність":

Для чужинецьких моряків, пароплавів тих держав, які визнають, що торгувати можна навіть і з людоїдами, був заснований Торгсін (від російської назви; Торговля с іностранцами).

Торгсін мав два завдання; перше, — викачувати з чужинців валюту; по-друге — затуманювати чужинцям очі, тим, що в СССР є всього, що душа лобажає. Ціни на все були демпінгові.

Все повинно було перед чужинцем свідчити про те „щасливе та заможне життя", яке збудував комунізм на 1/6 частині земної кулі і щоб той чужинець, захоплений таким нечуваним багатством „країни квітучого соціялізму", повернувшись додому, зміг, того не бажаючи, стати пропагандистом на користь комунізму.

Друга організація „Інтуріст" (теж російське слово Торговля з іностранніми туристами), теж ставила своїм першим завданням викачку з чужинців валюти, а по-друге — пропаганду „щасливого життя" в СССР.

В цій організації всі дрібниці були передбачені і усунені.

Той комфорт, та люксусова розкіш в готелях і ресторація „Інтуріста", повинна були відповідати вимогам самого вередливого чужинця. І він — той комфорт дійсно був бездоганний (на перший погляд), але якою ціною? Темайно, той комфорт, в готелях і ресторациях „Інтуріста" не був юридичною або фактичною власністю інтуріста, бо все те було реквізоване, а-бо конфісковане в обивателів, які були розстріляні „ім'ям революції", або загинули в концентраках.

Всі службовці Торгсіна, а особливо Інтуріста, ходили на роботу і повертались з роботи в своїх звичайних совєтських шматтях, а підчас праці вбирались в елегантське вбрання, яке було власністю цих організацій. Ніщо не повинно було навіть натякувати на злидні в СССР.

Чи догадувався хтонебудь з тих чужинців, які побували в СССР і користувались з послуг Інтуріста або „Торгсіна", про те, що 99.00 відсотків всіх службовців цих організацій це були добре вишколені агенти і агенти Чека — НКВД?

(Дальше буде).

Е. Більський.

ПРОБЛЕМА ЗАКЕРЗОННЯ

Наслідком угоди „трьох великих" в Ялті, українські землі, положені на захід від Бугу і Сяну — т. зв. тепер „Закерзоння", відійшли до Польщі. Українська і чужинецька світова преса повідомили про дальшу долю цих земель під Польщею; поголовне вивезення українського населення цих земель частинно на схід, „на родину", а пізніше на захід, в окуповані Польщею бувші німецькі землі („земе одзискане"), що доповнило чашу терпінь українського народу на Холмщині, Підляшші і Лемківщині. В згаданому підсумку мартирольогії українського народу ці землі випили свою чашу терпінь до дна: жодна інша українська земля не перейшла стільки терпінь і не зазнала такого тотального знищення в часі останньої війни, як Закерзоння.

Доля цих земель не знайшла надто сильного відгуку серед українського громадянства. Нічого дивного: наслідком переживань останніх десятиліть є притуплена чуттєвість серед нашого загалу, що, впрочім, можна би вважати явищем до певної міри позитивним. Ходить однак про те, щоби брак сентименту не вбив ідейности в нашому думанні і не зродив „матеріялістичного світосприймання", так модного тепер „на одній шостій" земної кулі, що може вже межувати з заником національної совісти.

Сьогодні наша еміграція захорувала уже свідомо чи несвідомо на еміграційний комплекс мислення і, сказали би ми, виявляє тенденцію „смажитися у власному сосі". Наша преса живо коментує цілий ряд внутрішніх, часами, здавалось би, дивовижних [illegible] проблем й менше звертає увагу на питання, що випливають з нашого міжнаціонального положення. Питання наших граничних земель трактується здебільшого як доконаний факт, над яким не варто зупинятися. Деякі кола наших політиків виразно кажуть про ці землі як про факт, яким треба було заплатити за „вичищення наших західних земель від польського елементу". Інші знову ж, більш поміркованi і чесні політики щиро співчувають з долею, що спіткала Закерзоння, однак кажуть, що: „трудно, якщо великі держави постановили...", або ж — „немає ради, треба погодитися з тим що в майбутньому..." і т. д.; ще інші, кажуть, що для витворення приємної „атмосфери" в теперішній т. зв. „українсько-польській дискусії" не варто згадувати про цю немилу і спірну справу, та що для спільного майбутнього обох народів варто погодитися зі станом, який заіснував на українсько-польському пограниччю.

В багатьох голосах нашої преси, що обговорюють проблему українсько-польських взаємин, відчувається певний примітивізм мислення деяких наших політиків. Це є так, як пише наш сучасний письменник і журналіст Улас Самчук — що „українство аж до цього часу має в своїм характері багато школярського. Нагадуємо часто студентів, що для них кожна формула — ціле відкриття". Саме до такої „нововідкритої формули Пітагора" належить часто повторюване твердження наших політиків і журналістів, що сучасний стан розмежування українсько-польських земель встановлено не нами, від нас воно в ніякій мірі не залежить і не може бути нами сьогодні змінене. Таким самим виламуванням відкритих дверей є ствердження факту, що, навіть при зміненій дійсності на наший Батьківщині, проблема Закерзоння ледви чи прийде на першу точку порядку денного і що ця проблема навіть й тоді напевно не буде такої ваги, щоби задля неї відкладати або занедбувати найважніше — рятування загроженої сьогодні, а ще певно і завтра, в свойому існуванні, народньої субстанції. Проте ні на хвилину не вільно забувати, що українське населення Холмщини, Підляшшя і Лемківщини є такою самою складовою частиною нації, як, скажим для прикладу, українська еміграція поза залізною заслоною, а в разі цієї зміненої дійсности на Батьківщині долею цього населення треба буде заопікуватися в такій самій мірі, як і долею нашої еміграції, бо ж це населення Закерзоння є сьогодні такими самими „Д. П.", — переселеними примусово особами, в розсіянні сущими, як і ми. І вже цілком наївним політикуванням мусимо вважати спроби декого з наших сучасних журналістів і політиків на еміграції „зговоритися" сьогодні з польською стороною ціною „зречення" [illegible] претенсій до Закерзоння, та твердження, що до цієї справи належить підходити лиш зі становища „державної рації". Щоби усвідомити собі „державну рацію" в справі наших західніх земель у устійнити нашу сьогоднішню лінію на цьому відтинку, треба насамперед ствердити факт, що історичні події, які відбулися на наших очах на цих наших граничних землях були наслідком віковоі, впертої і послідовної екстермінаційної політики на цих землях польської сторони. Ще з початком XX. століття на етнографічних мапах проф. Грушевського українська етнографічна територія, скажім, на Підляшші сягала до міста Сельці — за словами польського історика Левицького — „під рогачки Варшави", а на найновіших мапах проф. Кубійовича етнографічний кордон посунувся згідно з фактичним станом під самий Буг, залишаючи уже відкритою проблему „калакутів" на цих землях. Коли б ми схотіли намалювати етнографічну мапу наших західних земель сьогодні, ми би ствердили, що кордон цей посунувся протягом останнього десятиліття знову на кількадесять кільометрів на схід. Беручи стан на початку цього століття і сьогодні — кордон пересунувся протягом пів століття на п'ятдесять до сто кільометрів на схід, що дає пересічний, рівномірний рух, що дасться схопити чисельно в кільометрах на один рік. Польська сторона цілковито свідома того, що цей фактичний стан осягнено лиш довготривалою і виснажливою боротьбою, що коштувала обі сторони, спеціяльно ж українців гекатомби жертв. Ця боротьба провадилася методами, що в багатьох випадках далеко відбігали від понять міжнародньої моралі, етики, а то й впрост підкопували підстави християнського світосприймання. Цього останнього факту, ми думаємо, є свідома і польська сторона, що саме тому хотіла би врешті внести якийсь порядок на цей відтинок „фронту".

Все це є причини, чому польська сторона, мовчки переходячи до порядку денного над справою Закерзоння, висуває на кін справу Східної Галичини — тепер з тактичних моментів названу поляками „проблемою Львова". Поляки цілковито свідомі того факту, що в світі ніщо не перебуває в абсолютному спокої, так само і кордони, етнографічні чи державні, і, як що східні кордони сучасної Польщі не будуть посуватися в рівномірному русі далі на схід (якщо польська сторона залишить або занедбає свій історичний тиск), то вони посуватимуться на захід. З цього закону фізичної рівноваги випливає, наприклад, політика поляків сьогодні на заході. Сьогоднішня політика Варшавського уряду в справі „новоздобутих земель" на заході — це є єдиний момент, в якому сходяться постуляти Варшавського уряду з бажаннями усієї польської еміграції. Це є „тиск на захід", щоби зрівноважити німецький „дранг нах остен" і тим самим втримати сьогоднішній стан посідання на заході. І як же нам виглядають ті наші політики, що думають відкупитися від цього природного закону концесіями супроти польської еміграції у виді зречення Закерзоння чи приступленням українців до польської політичної концепції „Межимор'я".

(Кінець буде).

Українська Національна Рада і Державний Центр

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Отже, власне надаючи нашим визвольним змаганням державницький характер, себто зберігаючи на чолі їх Державний Центр Української Народньої Республіки, ми зазначуємо виразно, хто ми і чого бажаємо; підкреслюємо, що ми не опозиція і не бунтарі, але виразники волі українського народу, який вимагає відновлення зруйнованої силою незалежної держави своєї і привернення поґвалтованих прав своїх, що є згідне з Атлянтійською Хартією та обов'язуючими нормами міжнародного права.

Не треба також забувати, що український народ під воюючою окупацією живе і думає державницькими категоріями. Він пережив геройчну добу творення й оборони української національної держави 1917-21 років, а також добу накинутих йому чужих державних форм, які він проте намагався виповнити своїм українським змістом. Тому він бореться тепер не за розширення „автономії", не за пільги чи полегшення, а за відновлення своєї держави і цілковите відокремлення від Москви. І тому для всього українського народу, а зокрема для Української Повстанської Армії, велике значіння має той факт, що їх геройські змагання, в усіх ділянках національного життя і в усіх можливих формах, репрезентують перед світом не тільки політично-громадські об'єднання, але й державний Уряд України, як втілення, символ і яскраве віддзеркалення їх справжніх прагнень. Не є, на наш погляд, обоснованi і деякі сумніви відносно того, чи властиво Державний Центр УНР мав би грати ролю державного представництва України, а не УГВР, Гетьманська організація або якась інша формація.

Насамперед треба ствердити, що УГВР зовсім не протиставляє себе Державному Центрові та Національній Раді в її сьогоднішньому вигляді. Участь в Національній Раді ОУНР і львівські заяви цієї організації дають змогу надіятися, що в скорому часі дійде до повного порозуміння в цій справі. Щодо Гетьманської організації, то двері Національної Ради стоять для неї відчинені. Про це свідчить хоч би вже той факт, що сьоме місце в Президії Національної Ради залишилося навмисно необсадженє, як зарезервоване для представника Гетьманської організації.

Не місце тут говорити на ту тему, яке значіння мали для Української Народньої Республіки в 1917-18 та 1919-21 роках і період гетьманату в 1918 році. Також немає чого говорити тут про те, якою — (республікою чи монархічно-династичним гетьманатом) — має бути Україна в майбутньому. Це право наших гетьманців-монархістів пропагувати ідею спадкового гетьманату та виставляти свого кандидата на гетьмана-монарха. Мірoдайним сьогодні є лише той факт, що Українська Народня Республіка це є остання легальна форма української державности, що існувала на українських землях і була визнана багатьма чужоземними державами. Уряд УНР разом з українським військом, не скапітулювавши перед ворогом, відійшов на чужину, де не припинив боротьби і репрезентування державних інтересів українського народу перед світом. Отже, тільки Державний Центр УНР затримав той легальний титул, який можна з успіхом протиставити узурпаторській владі, що її репрезентує п. Мануїльський.

Перед нами тяжкі і відповідальні завдання. Для виконання їх мусимо насамперед ясно, виразно і недвозначно окреслити наші цілі. Цим і керувалися творці Національної Ради, коли своє оформлення пов'язали з традиціями і визвольною боротьбою останньої легальної української державности — Української Народньої Республіки.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗАВВАГА ДО ДОПИСУ п. О. ЗЕПКО З АКРОН, ОГАЙО.

З приємністю прочитав допис п. Олекси Зепка в ч. 192 „Свободи" під заголовком „Перед Конвенцією Української Молоді".

З м. Акрон у мене звязані найкращі спомини про перебування й концерт Українського Національного Хору під проводо[illegible]еликого Олександра Коц[illegible].

Взяти в мої немічні нальці перо примусив один вислів в допису п. Зепка, а саме: „Воно (населення м. Акрон) **перший раз** матиме можність побачити та подивляти досягнення української культури в цілій її величі".

Не зміг я змовчати на таке твердження.

Кошицеві „Енеєві парубки моторні" й такі ж дівчата облітали майже всю Европу, а Америку від північного кругу до південного. Я був тим щасливцем, що належав до цієї „зграї". Виспівували ми славу України та повідомляли світ про її існування, про її культуру. Ми „покоряли під нозі свої" й таких, що вперше чули слово „Україна". Хоч би й такий вислів одного голяндського рецензента в газеті: „я вперше почув слово „Україна", але воно для мене було порожнім звуком, — та тепер я піду на всі перехрестя, вулицю і буду битись за незалежність України".

Багато, дуже багато ми переживали щастя від ріжних народів, які зрозуміли і цілими душею й серцем виявляли своє захоплення нашою чарівною піснею, як олице-твоpенням української культури, і як народом, котрий міг витворити таку культуру.

Деякі — та майже всі — своїм захопленням та реагуванням на наш спів міста, особливо залишаються в пам'яті. От, одним з таких міст і було якраз м. Акрон.

Наш концерт тут був може один з найбільш задовольнявших нас, звиклих до тріюмфів. Поверх сім тисяч слухачів, вбільшости студентів. Ну, а ця категорія людства, як звісно, найбільш ентузіястична. Під час концерту нам здавалося, що ми не в Америці, а десь в промайнувших в недалекому минулому, Англії, Франції, Бельгії, Еспанії та інших країнах Европи.

Не буду тут описувати всього того, що ми, як репрезентанти українського народу, зазнали й пережили на цім концерті, та дали змогу особливо студентам, будучим вченим, та їхнім професорам пізнати той нарід, якого дітьми ми є. Я гадаю, що досить буде привести вислів одного професора, який прийшов (їх було прийшло 6 до нас). Він настільки був захоплений, що загубив дар річи і тільки зміг сказати:

„Подумайте тільки — наше містечко має всього сім тисяч населення крім студентів (це в 1922 р. 26 жовтня), а на концерті було поверх цієї суми..., а ентузіязм ви самі бачили, як оцінку вашого мистецтва".

Отже те, про що написав п. Зепко не буде „перший раз" в Акрон, бо той „перший раз" переходив Кошиць і ми з ним.

о. П. Корсуновський

Від редакції: Для порядку стверджуємо, що у відповідному місці в оригіналі допису п. Зепка, яке й є причиною цього „голосу читача", пропущено в друкарському наборі додаток, що це буде українська культурна імпреза перший раз задемонстрована в цьому місті американсько-українською молоддю. Тим не менше завваги о. Корсуновського є слушні.

ТРІЄСТСЬКІ КОМУНІСТИ З МОСКВОЮ ПРОТИ ТІТА

Тріест, 25 серпня. Вчора тут закінчився надзвичайний конгрес тріестської комуністичної партії. На засіданні вибрано власний центральний комітет з 30 осіб та ухвалено резолюцію, в якій піддержується Москву і Комінформ в боротьбі проти Тіта.

90,000 ТУРИСТІВ В АНГЛІЇ В ЛИПНІ.

Лондон, 26. серпня. — Проголошена тут вчора статистика виявляє, що місяць липень цього року був рекордовим місяцем щодо туристики в цій країні. В липні відвідало Британію 90,000 туристів, або 40% більше ніж в тому самому часі минулого року.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

УВАГА! ТРЕНТОН І ОКОЛИЦЯ!
УКРАЇНСЬКА ПРАВ. ГРОМАДА В ТРЕНТОН, Н. ДЖ.
ПОСВЯЧУЄ ЗЕМЛЮ
ПІД БУДОВУ НОВОЇ ЦЕРКВИ
В НЕДІЛЮ, 29. СЕРПНЯ (AUGUST 29, 1948)
НА РОЗІ LIBERTY AND ADELINE STREET.
Торжество довершить Високопреосвященний Владика ІВАН ТЕОДОРОВИЧ при спів-участи довколичних священиків.
ПРОГРАМА ТОРЖЕСТВА:
В годині 11 рано на площі де має бути нова церква, Архиєрейська Служба Божа; 12:40 посвячення площі; 1. година Спільний Обід; Підчас обіду родина Зелехівських з Провіденс, Р. Ай., устроїть Концерт. Від години 3:30 пополудні забава при добрій музиці.
На це торжество запрошуємо всі сусідні громади і місцевих українців. Гостям будемо дуже раді. — Комітет Свята.

УВАГА! ПАСЕЙК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ЗЛУЧЕНІ УКРАЇНСЬКІ АМЕРИКАНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗІ
влаштовують
ПЕРЕДМАНІФЕСТАЦІЙНЕ
ВІЧЕ
в неділю, дня 29 серпня 1948
в Ukrainian Parish Hall
212 President Street, Passaic, N. J.
Початок в годині 4:30 пополудни. — Вступ вільний.
Шановні Громадяне і Громадянки!
Комітет Маніфестації, що відбудеться 10-го жовтня в Моск Театрі запрошує усі Організації, Товариства, Клюби, українські парохії та усе громадянство за вийнятком червоного покрою на це ВІЧЕ.
Справи злучені з цею Маніфестацією є так важні, що усі громадяне обовязково повинні прибути. Віримо, що Громадянство Пасейку і околиці розуміє справу та відчуває долю Українського Народу і з тою вірою та переконанням прийде масово на це Віче.
Маніфестаційний Комітет.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
ТОВАРИСТВО ІМ. МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО
Відділ 219 Укр. Нар. Союзу
улаштовує
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 29. СЕРПНЯ (AUGUST 29, 1948)
В ПАРОХІЯЛЬНОМУ ПАРКУ,
675 SO. 19th STREET, NEWARK, N. J.
Початок у годині 3-тій пополудні.
Знаменита оркестра братів ОЛЕАРЧУКІВ.
Просимо о численну участь — Комітет.

ЦЕ ЛІТАК! — Перед нами найбільший британський пасажирський літак „Барзазон", який може перевозити по 100 пасажирів. Важить 125 тон. Коштує $24,000,000.

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
БРАТСТВО СВ. ЙОСАФАТА, ВІД. 217 У. Н. СОЮЗУ
Отсим просить усі відділи У. Н. Союзу, Провидіня, У. Р. Союзу й інші організації та Клюби, щоби були та ласкаві й стримались від влаштовування своїх імпрез на
СУБОТУ, 27. ЛИСТОПАДУ 1948
бо Братство св. Йосафата буде обходити свій
40-ЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ ЗАЛОЖЕННЯ
Це прилюдне прохання оголошуємо тому, щоб опісля ніхто не вибачався тим що ніякого повідомлення не було. — Заздалегідь дякуємо всім за приняття нашого повідомлення до відома. — За уряд:
П. Паснак, Т. Шурґот, А. Іванів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Передманіфестаційне віче в м. Нюарк.

Манiфестаційний Комітет міста Нюарку, створений організаціями і товариствами Нюарку, скликав у дні 22-го серпня 1948 р. в салі Української Централі передманіфестаційне віче для обговорення всіх справ, звязаних з Маніфестацією, що відбудеться в Нюарку дня 10. жовтня 1948.

Голова Маніфестаційного Комітету, п. Мирон Леськів, відкрив віче в год. 5. вечером, витаючи присутніх та подаючи їм в подробицях звіт з дотеперішніх праць Комітету.

На вічу виступили з промовами адв. Іван Романишин (уродженець Нюарку), проф. Теодозій Каськів і п. В. Пришляк. Всі промовці підчеркували відрадне явище створення Маніфестаційного Комітету українсько-американськими організаціями і товариствами міста Нюарку. Над світом зависли чорні хмари, — заявляли промовці, — і ці хмари вказують нам на це, що світові грозить своїм походом дикий, азійський комунізм, який хоче і нашу вільну землю Вашингтона обернути в тюрму народів. Тому теж і нам, американським українцям, треба свої сили спрямувати на це, щоб цей похід варвара не тільки що не осягнув щасливої і святої землі — Америки, але щоб він розпався в ніщо і на тих землях, які у висліді І. і II. світових воєн йому вдалося підкорити під свій огидний чобіт. Ми, американські громадяни українського роду, маємо право і обовязок заявити перед цілим культурним світом про нашу солідарність з політикою нашого уряду та рівночасно зложити свій протест проти винищування большевицьким комунізмом всіх надбань українського народу та всіх народів ним поневолених. Український нарід в колгоспах тратить фізичні сили, але не тратить духа і під проводом Української Повстанської Армії веде боротьбу за своє визволення. Український нарід не зложить зброї, поки не виборе собі права на Самостійну, Незалежну Українську Державу.

Всі промовці були щиро нагороджені присутніми, бурхливими оплесками.

Промовці взвали присутніх до масової участи в Маніфестації у дні 10. жовтня 1948 р., щоб тим доказати свою політичну зрілість.

Віче було закінчене відспіванням українського гимну.

На заклик касієра Маніфестаційного Комітету, проф. Т. Каськова, присутні зложили на видатки Маніфестаційного Комітету суму $450.

Жертвували: по $50: Українська Централя, Василь Кучкуда; по $25: Т-во ім. Ольги Бесараб, Український Жіночий Допомоговий Комітет, Т-во ім. М. Грушевського; по $15: адв. Іван Романишин, Братство Пресв. Тройці; по $10: проф. Теодозій Каськів, Ілля Кметь, Т-во „Калина", від. У. Н. С.; Андрій Баран $6; по $5: Шеремета, Степан Карпа, о. Дмитро Савка, Володимир Псуй, Н. Дальматицький, Антін Буджий, Павло Петриківський, Михайло Виник, Катерина Сута, Олекса Лисяк, Катерина Лисяк, Гаврил Корніцький, Петро Лобур, Юрій Гашук, Михайло Лабіш, Іван Пущак, Богдан Гулька, Юлія Гулька, Петро Слободюк, Антін Саміла, Анастазія Романків, Юрій Дороненко, Іван Настюк, Левіцька Анна, Володимир Ліскович; по $3: Іван Ткач, Олена Папроцька, Прокіп Хомяк, Стефан Боднар; по $2: Віктор Роговський, д-р Гайдучок, Северин Старожитник, Володимир Сиваник, Осип Червінський, Іван Галій, Андріюк, Михайло Демків, Антін Лазірко, Микола Бурак, Василь Салабун, Меланія Злобіцька, Осип Штонь, Агафія Ільків, Анна Глищан, Анна Білас, Анна Мандик, Михайло Шкільний, Теодор Юревич, Михайло Стиранець, Василь Борищук, Мирон Леськів, Григорій Максимич, Катерина Боднар, Анна Винник, Марія Павлюс, Анна Швець, Анна Сидорович; по $1: Стеців, С. Чорномаз, П. Сороколіт, Г. Відземок, К. Новак, Н. Гнида, М. Запотоцька, П. Андріюк, М. Кармелюк, В. Пришляк.

Володимир Пришляк,
секретар Маніфестаційного Комітету.

Обовязком кожного свідомого американського українця є перш усього передплатити:

„УКРАЇНСЬКИЙ КВАРТАЛЬНИК"
(на рік долярів 4)

The Ukrainian Quarterly
50 Church Street, Suite 252
New York 7, N. Y.

— і —

„УКРАЇНСЬКИЙ БЮЛЕТЕНЬ"
(на рік долярів 2)

The Ukrainian Bulletin
50 Church Street, Suite 252
New York 7, N. Y.

Негайною передплатою тих видань в англійській мові поможете загальній справі.

КИПЯЧКА В КАНАДІ. — Гарячка за кипячкою в провінції Алберта розгорілася серед мешканців Канади. Упродовж двох років виверчено 100 законів в околиці міста Едмонтону — а тільки 6 надармо. Розголос пішов вгору, коли впродовж року видобуто 6,000,000 барилок кипячки. На світлині знято джерело, яке „вибухає" із нього добуваються підземні гази. Болото, вода й нафта стріляють вгору три години, заки можна помпувати нафту.

Заява Косенкіни кореспондентам

(Докінчення зі стор. 1-шої).

Совєтському Союзі. Її держали під замком в совєтському консуляті і щоб рятувати своє життя, вона вискочила через вікно, з третього поверху на вулицю. Большевики твердили, що вона хотіла поповнити самогубство, діставши нервовий розстрій від слухання американських радієвих повідомлень. Оксана Косенкіна походить з України з міста Слов'янське, звідкіль вона виїхала до Москви. Її чоловіка большевики зліквідували, а її сина-студента вислали на певну смерть на фронт біля Ленінграду, де він і згинув. Вона не находила досить гострих слів, щоби осудити совєтський терор і знущання над людьми. Відповідаючи на поодинокі конкретні запити, вона в цілій повноті потвердила і доповнила дотеперішнє американське насвітлення її справи, виявляючи безличну брехню совєтських дипломатичних представників та совєтського уряду в цій справі. Люба Ковальська-Терпак, зайнята ввесь час перекладом запитів кореспондентів і відповідей Косенкіни, не мала можности близче поінформуватись щодо особистого відношення Косенкіни до українців. Виявляється, що теж одна з норсок, які піклуються Косенкіною в госпиталі є українкою, як теж один з детективів, які ведуть її справу, іменно Василь Тараско з Бруклина, є українського роду. Люба Ковальська-Терпак, є дочкою українського греко-католицького священника, о. Онуфрія Ковальського з Реймі, Па., та замужна від кількох місяців за уродженця Карпатської України, Михайла Терпака. П-ні Ковальська-Терпак широко відома українському громадянству Ню Йорку з її численних артистичних виступів та з її громадської активності, головно серед місцевої молоді.

ШИФКАРТИ
ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.

ГРОШІ посилаємо до всіх країв і виплачуємо на останній почті.
АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кревних і знайомих до Америки зі скитальщини та інших країв.
ПРОДАЄМО доми та всякого роду бизнеси.
У всіх справах звертайтеся до звісного
НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА.
S. KOWBASNIUK
277 EAST 10th ST., Near Ave. A NEW YORK 3, N. Y.

ВАСИЛЬ АВРАМЕНКО В БРАЗИЛІЇ.

Сан Павльо, Парана, Бразилія. — У щоденнику „Діаріо да Нойте" — як звідомляють повітряною поштою до „Свободи" — поміщена 2. серпня довша згадка про „українського артиста в Саво Павльо", тобто Василя Авраменка. Про нього пишеться, що він вивів українські танки в Метрополітен Опері в Ню Йорку, а опісля виробляв у Голивуді українські фільми. Тепер він прибув до Сао Павльо, де його прийняли українські громадяни під проводом Йосифа Скульського. Авраменко, як подає часопис, підготовляє український балет у Бразилії на такий лад, як він це робив у Злучених Державах і Канаді. Щоденник містить теж світлину Авраменка в товаристві редактора.

У щоденнику „Газета до Пово" поміщена світлина уряду культурного товариства разом з Василем Авраменком. Під світлиною є довша згадка про „українського артиста в Куритибі" з заміткою про його діяльність і наміри.

НІХТО НЕ ПІДДЕРЖАВ АМЕРИКИ В ДОМАГАННІ ТОРГОВЕЛЬНОГО РІВНОПРАВСТВА ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ.

Женева, 26. серпня. — На міжнародній торговельній конференції американський представник запропонував резолюцію, на підставі якої західні зони Німеччини мали б бути визнані рівноправним партнером в торговельних справах. Ні один з представників 22-ох країн на цій конференції не піддержав американської пропозиції, натомість багато висловилося проти неї.

БРИТАНСЬКИЙ УРЯД ЩЕ НЕ РІШЕНИЙ В СПРАВІ ЕВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

Лондон, 26 серпня. Під напором деяких кол в справі піддержки акції для створення европейського парляменту британський премієр Атлі відповів вчора листом до Винстона Чорчила, що британський уряд докищо не може в цій справі висловити своєї думки. Премієр Атлі заявив, що він раніше бажав би порозумітися в цій справі з премієрами британських доміній, наради яких мають відбутися в Лондоні в місяці жовтні. Як відомо, французький уряд вже перший рішився дати свою офіціяльну піддержку цему федеративному европейському рухові. Атлі заявив, що хоча він ще не може піти за прикладом Франції, проте, він ставиться зі симпатією до принціпової бази цего руху.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО.

ПОШУКУВАННЯ

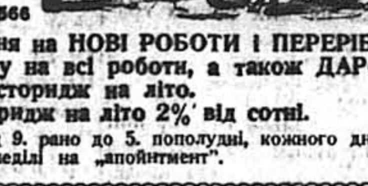
Інженер - архітект **ЮРІЙ ПЯСЕЦЬКИЙ**, син бл. п. о. Льва Пясецького, пароха Реклинець б. Жовкви, шукає односельчан і прохає написати на адресу:
187 S. DELAPLAINE RD.
RIVERSIDE, ILL.

МАРІЯ МЕНЦІНСКА з дому Вовк, пошукує свого стрийка Осипа Вовк з Лютовиск, пов. Самбір. Має перебувати в Бруклині, Н. Й. Прошу зголоситися на адресу:
O. MENCINSKY
11948 Lowe Ave. Chicago 28, Illinois.

Мирош
Робітня
АРТИСТИЧНО-МАЛЯРСЬКА
Декоратор
ЦЕРКОВ І ТЕАТРІВ.
Малює церкви, образи і сценерії театральні.
Будує
ІКОНОСТАСИ І ВІВТАРІ
Myrosh
3737 — 87th STREET
JACKSON HEIGHTS, L. I., N. Y.
Telephon: ILlinois 8-8904

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА
ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ
Продажа різних бизнесів, домів, фарм, та різного роду асекурацій.
WESSON & BARTKIW
Steamship Agency
AIR PLANE TICKETS TO ALL PARTS OF THE WORLD
ПЕТРО БАРТКІВ
REAL ESTATE & INSURANCE BROKER; NOTARY PUBLIC
309 East 14th Street, Tel.: ALgonquin 4-8254. New York 3, N. Y.

ГРИГОРІЙ КОВЕРДОВИЧ
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО ЙОГО
форіерська робітня
є тепер під числом
434 East 6th St.
BETWEEN AVES. A & 1st.
New York City
Telephone: Spring 7-3566

Приймає замовлення на НОВІ РОБОТИ І ПЕРЕРІБКУ та дає 20% опусту на всі роботи, а також ДАРОМ сториджк на літо.
Самий сториджк на літо 2% від сотні.
Робітня отворена від 9. рано до 5. пополудні, кожного дня. В неділі на „апойнтмент".

ДОМИ І ФАРМИ
Доми, в Мангетан, Бронкс, Квінс і Бруклин. Також у Джерзі Стейті.
Ми також продаємо Бар-Ґрілс, Дайнерс, Лонч Руми, Готелі, Румінґ Гавзи, Ґросерні, Делікатесени і Лікерс Склепи. В містах і на контрах.
Асекуруємо доми, меблі, вікна й інші речі. Також асекуруємо на посмертне в найбільших компаніях. Маємо нові асекураційні поліси від народження до 60 років.
Ми продаємо фарми всякої величини. Телефонуйте, або пишіть за безплатними лістами. Продаєте чи купуєте, всі йдіть до:
STEPHEN D. SATZEWICH
32 E. 7th STREET NEW YORK CITY
Phone GRamercy 3-0713

ДЯКОВЧИТЕЛЯ - ДИРИГЕНТА

Парохія св. Отця Николая в Трой, Ню Йорк, пошукує кваліфікованого **ДЯКОВЧИТЕЛЯ**, котрий би взірцево провадив хор, українську дітоучу школу, а й виконував все те, що входить в програму діяння дякоучителя. Посада до обняття зараз.

Зголошення слати на адресу:
ST. NICHOLAS UKRAINIAN CHURCH
376 THIRD STREET
TROY, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні Оголошення

Для вигоди покупців в Ню Йорку всякі дрібні оголошення до поміщення в часописах можна зложити в Сурмі. Оголошення як: пошукування осіб, або праці, отворення бизнесу, на продаж меблі, кімнати до винайму, потреба помешкання, робітника, пошукування праці, подяки, випродаж і т.п. Маєте що небудь оголосити, не чекайте, зайдіть до СУРМИ там Вам поможуть Ваше оголошення уложити.

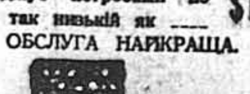
В СУРМІ Є НА ПРОДАЖ ТЕПЕР: **Канва** ярд 1.50, Д.М.С. нитки Но. 16 і Но. 25 по 10 ц. і 5 ц. моток. **Австрійкі Коси** по 4.95. **Бабка, Молоток і Перстень** 5.95. **Мід** Саратоґа, новий 5 фнт. 2.50. Альбуми **Рекордів:** Снігура, Олексона, краєві Хори, весільні або комічні Жуковського по 9.60. Альбум рекордів **Кошиця** 11.50. Альбум пісень на **Піяно** (201) 2.50. **Ліра** найбільший Укр. Співаник 2.75. Укр. Анг. Словар ч. І. II. 3.00. Взірці до **вишивання**, книжка 4.00. Краєві українські **Газети** 3 за 25 ц. Канадійські і Амер. газети 6 за 25 ц. Разом з замовленням посилайте Моней Ордер, або доляра в листі на завдаток, решту C.O.D. Пишіть:
S U R M A
11 E. 7th St. New York 3, N. Y.

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

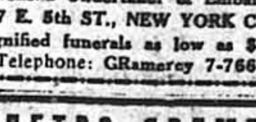
НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за ____ $150.00
У випадку смутку в родині кличте:
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низькій як ____ $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

J O H N B U N K O
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

ДИРІГЕНТАМ І ЛЮБИТЕЛЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ
ДО ВІДОМА!
Вийшли друком в Европі прекрасно видані нові композиції на мішаний хор
МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО
Кольорова заголовна сторінка арт. маляра ЕДВАРДА КОЗАКА:
1) **Шумильце,** пісня з Бойківщини, ... 25 ц.
2) **Вдовонька,** пісня із Лемківщини .... 25 ц.
3) **Питалася дівчинонька,** текст народної пісні, мелодія в стилі нар. пісні 25 ц.
4) **Дунаю-Дунаю,** найстарший запис повного тексту укр. нар. пісні, мелодія в стилі нар. пісні 35 ц.
5,6) **Та туман, Ой у полі,** дві пісні з Волині .... 40 ц.
7,8) **Чече вода, Миленко моя,** дві пісні давних укр. переселенців між югословянами .... 50 ц.
Ці ноти є на продаж у нашій книгарні. Висилаємо їх за попереднім одержанням заплати.
SVOBODA BOOK STORE
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 1914. Оклик тріюмфу.

Коли пірат виміряв смертельний удар на зігненого Тарзана, нагло малпочоловік із сталевими мускулами скочив вперед.

Він вхопив за руку розбишаку, вирушив його з рівноваги, а потім замахнув ним млинця в повітрі...

...і гепнув ним об камінну долівку, завдавши смерть.

І знов залунав крик джунглів у кімнаті... саме в моменті, коли Ґідзел відворив двері.